

VENSTRE

**Politisk program
Nittedal Venstre
2023-2027**

Kjære velger,

Som lokalt folkevalgt er jeg mye rundt i bygda. Ofte blir jeg stolt, stolt og glad. Det blir jeg gjerne når jeg ser det gode arbeidet som gjøres i nittedalsskolen og barnehagene, når bygdas dugnadshelter arrangerer loppemarked eller fotballturnering. Og jeg blir glad når jeg hører innflyttere og flyktninger som er lykkelige over at det ble nettopp Nittedal, og er fornøyde med velkomsten de fikk.

I et lokalsamfunn i utvikling er det all grunn til å glede seg over mangfoldet, at vi alle er litt forskjellige. Vi er først og fremst mennesker, og det vil alltid være mye mer som binder oss sammen enn som skiller oss. Ikke minst gjelder dette kampen for klimaet. Vi har ikke arvet jorda av våre forfedre, vi låner den av våre barn. Det er derfor vår plikt å gjøre vårt ytterste for å levere den videre. I god stand. Alle de engasjerte barna og ungdommene, lokalt, nasjonalt og internasjonalt, som går i tog i kampen mot et hav fullt av plast, i kampen for at biene skal leve videre og for at kloden vår skal bestå, minner oss om nettopp det.

Miljø er sentralt for Venstre. I et hovedstadsnært område som vårt må kollektivtilbudet være så godt at langt de fleste lar bilen stå. Vi ser spesielt verdien av å videreutvikle lokalbusstilbudet i kommunen, ikke minst for at eldre mennesker kan komme seg rundt i bygda og kunne bruke buss og tog framfor å være avhengig av bilen.

Venstre har fått gjennomført mye av det vi gikk til valg på i 2011, 2015 og 2019. Etter valget i 2011 reetablerte vi kjøkken ved bygdas to sykehjem. I perioden etter valget 2015 har vi bygd og satt i drift Kulturverket Flammen og Rotnes kirke, fått deler av Berger skog inn i marka, utvidet sykehjemskapasiteten med 12 enkeltrom og utvidet dagavdelingen på Døli. I den kommunestyreperioden vi nå legger bak oss – som har vært spesielt krevende, med leirskred og pandemi-håndtering - har vi etablert Nittedal Frivilligsentral og BUA, vi har bygget Slattumhallen, vi har bygget ny Nittedal ungdomsskole og barneskole, idrettshall og moderne svømmeanlegg på Elvetangen. For å nevne noe.

Venstre vil ha en moderat og styrt befolkningsvekst framover. Vi legger stor vekt på at kommunen skal drives på en bærekraftig måte og ha en sunn økonomi. Vi har store investeringer innen skole, barnehage, pleie og omsorg i årene framover. Ved å ha kontroll med befolkningsvekst og boligbygging, kan investeringene reduseres over tid slik at kommunens budsjetter får en god balanse mellom tjenesteproduksjon og finanskostnader.

Venstre har vist at vi er et styringsdyktig parti som søker konstruktivt samarbeid med andre – til det beste for bygda. Vi mener dette valgprogrammet er et godt grunnlag for å kunne videreføre arbeidet med å utvikle Nittedal som et trygt, godt og attraktivt lokalsamfunn.

Sammen tar vi Nittedal framover!

Inge H. Solli
ordførerkandidat

Innholdsfortegnelse

1. Klima og miljø	5
1.1 Nittedal som miljøkommune	5
1.2 Grønt og sirkulært hverdagsliv	5
1.3 En klimatilpasset kommune	6
1.4 Mer natur	7
1.5 Dyrevelferd	8
2. Stedsutvikling	9
2.1 Nittedal sentrum og bærekraftige bomiljøer	9
2.2 Stedsmarkedsføring og omdømmebygging	10
3. Miljøvennlige og trygge transportløsninger	11
3.1 Gå- og sykkelkommunen	11
3.2 Kollektivtransport	11
3.3 En miljøvennlig bilpolitikk og trafiksikkerhet	12
4. Oppvekst og utdanning	13
4.1 Barnehage	13
4.2 Skole for kunnskap og like muligheter	14
4.3 SFO	15
4.4 Lærerne	15
4.5 En god og trygg oppvekst	16
5. Idrett, kultur, frivillighet og friluftsliv	18
5.1 En idrettskommune for alle	18
5.2 En kulturkommune for alle	19
5.3 Frivillighet	19
5.4 Friluftsliv og uteområder	20
6. Helse	21
6.1 Et tilpasset helse- og sosialtilbud for alle	21
6.2 Human ruspolitikk	22
6.3 Meningsfylt alderdom – pleie og omsorg	22

7. Sosial, trygghet og mangfold	24
7.1 Asyl og integrering	24
7.2 Kommunale botilbud	24
7.3 En trygg kommune	24
8. Næring og arbeid	26
8.1 Nyskapende næringsliv og grønn vekst	26
9. En moderne kommune	28
9.1. En effektiv og tilgjengelig kommune	28
9.2 Åpenhet og medvirkning	28
9.3 Gode tjenester og ansvarlig økonomistyring	29
9.4 En god kommune å jobbe i	30
Valgliste for Venstre ved kommunevalget 2023 i Nittedal	31

1. Klima og miljø

Verden står midt i en klima- og naturkrise. Venstre ønsker at Nittedal skal være en pådriver for gjennomføring av klimakutt, og en kommune som tar vare på natur og dyreliv. Nittedal må gå foran og vise at grønn omstilling er mulig, uten at det går på bekostning av innbyggernes livskvalitet eller frihet. Samtidig ser Venstre betydelige næringsmuligheter i det grønne skiftet.

1.1 Nittedal som miljøkommune

For at vi skal nå de nødvendige målene for klima og miljø i vår kommune, må vi stille strenge krav til oss selv og egen drift.

Venstre vil:

- At kommunen skal gå i front når det gjelder å ta i bruk klimavennlig teknologi og klimavennlige løsninger, både i egen drift og i interkommunale selskaper som kommunen er medeier i.
- Videreutvikle kommunalt klimabudsjett og klimaregnskap slik at det blir et reelt verktøy for planlegging og rapportering på klimatiltak.
- Bruke et system for «grønt regnskap» som muliggjør måling og sammenligning av alle kommunale bygg, anlegg og tjenesteenheter hva angår energibruk og øvrig ressursbruk.
- At FNs bærekraftsmål skal legges til grunn for utviklingen av nittedalssamfunnet.
- Gjennomføre vedlikehold av bygninger og idrettsanlegg som kommunen har ansvaret for.
- Stille strenge miljøkrav ved bygging av kommunale bygg, samt gjennomføre energiøkonomisering og miljøvennlige oppvarmingsløsninger i eksisterende bygg og anlegg.
- Stille krav til ombruk og gjenbruk av materialer i kommunale byggeprosjekter.
- Legge til rette for økt bruk av solceller på tak på både offentlige og private bygg.
- Gjennomføre tiltak som reduserer strømforbruket i offentlige bygg.
- Fremme økt bruk av tre som bygningsmateriale i bærende konstruksjoner.
- Videreutvikle kommunens innkjøpsstrategi for å gjennomføre grønne og dyrevennlige innkjøp.
- At byggeplasser i kommunen blir fossilfrie/utslippsfrie.
- At rehabilitering av kommunale bygg alltid skal vurderes som alternativ til riving.
- At det stilles strenge klima- og miljøkrav når nye større utbyggingsområder planlegges.

1.2 Grønt og sirkulært hverdagsliv

Å ta vare på miljøet handler om å ta ansvar, men det handler også om å gjøre Nittedal til en bedre kommune å bo i. En grønn kommune, der det er enkelt og billig å leve miljøvennlig, er en god kommune å bo i. Nordmenn ligger på verdensstoppen i forbruk per innbygger. For å redusere belastningen som følge av forbruk og avfall, må vi legge til rette for økt gjenbruk av materialer og deling av ressursene. Venstre vil derfor gjøre det enklere og mer attraktivt å dele, gjenbruke og resirkulere.

Venstre vil:

- Fase ut engangspplast i kommunal virksomhet og gå i dialog med næringslivet for å redusere øvrig bruk av engangspplast.
- Gjennomføre klimavettkampanjer for å vise hvordan hver enkelt kan ta klimavennlige valg i hverdagen.
- Gi god informasjon og veiledning om energibruk og sparing, blant annet fleksible energikilder, vannbåren varme og varmepumper.
- Stimulere til reduksjon i avfallsmengden pr. innbygger ved økt gjenvinningsgrad, god kildesortering og innsamling av organisk avfall. Det må settes ut søppelstativer på offentlige møtesteder og organiseres regelmessig tømming.
- Videreutvikle ordningen hvor privatpersoner et antall ganger kan levere søppel kostnadsfritt på miljøstasjonene.
- Legge til rette for enklere kildesortering av avfall, spesielt flere innsamlingsstasjoner for glass og metall, samt stille krav om at slike innsamlingsstasjoner bygges integrert i nye boligkomplekser.
- Legge til rette for at alt avfall fra næringslivet kildesorteres.
- Etablere flere sentrale avfallssug for å redusere støy og utslipp i forbindelse med avfallstømming.
- Støtte det lokale miljøarbeidet tilknyttet Miljøhuset Gnisten.
- Legge til rette for bildelingsordninger for å redusere behovet for å eie egen bil.
- Stille krav om at kommunale virksomheter alltid skal vurdere gjenbruk ved anskaffelse av materiell.
- Sikre friheten til å velge fullverdige veganske og vegetariske alternativer i kommunens kantiner og institusjoner.

1.3 En klimatilpasset kommune

Klimaendringene er en stadig større utfordring. Noen av problemene som oppstår er intens nedbør som skaper overvann i tettstedene, samt stormer, skred og flommer som ødelegger infrastruktur som vei, jernbane, kraftnett og landbruksområder. Klimaendringene vil påvirke de fleste sektorer og tjenestoområder i kommunen, derfor trengs lokal klimatilpasning. Arealplanlegging er det viktigste virkemiddelet for klimatilpasning. På dette området, samt innen skog- og landbruk, forvaltning av naturressurser og infrastrukturinvesteringer haster det med å ta grep. Kommunen må håndtere flere boliger og mer trafikk, både i og gjennom kommunen. Forventede klimaendringer krever investeringer og god planlegging for å gjøre Nittedal kommune i stand til å møte mer ekstremvær og de følger det får, slik som erosjon og mer flom.

Venstre vil:

- Bruke plan- og bygningsloven aktivt for å sette krav til miljø- og klimatilpasning ved regulering og utbygging av nye boligområder, næringsbygg og kommunens egne bygg. Der det er mulig vil vi også legge til rette for slike tilpasninger i eksisterende områder.
- Utarbeide en kommunal strategi for klimatilpasning og klimaberedskap.
- Gjenåpne elver og bekker som er lagt i rør.
- Stimulere til etablering av grønne tak og vegger på eksisterende bygg og naturdekke på utomhusareal.

1.4 Mer natur

Naturmangfoldet på jorda er under voldsomt press, og tap av natur bidrar til økte klimagassutslipp. Den viktigste årsaken er at natur må vike for bygninger og vei. Natur beskytter oss mot konsekvensene av klimaendringer og ekstremvær, og vi er helt avhengige av naturen for å få rent vann, ren luft og stabil matproduksjon. Venstre vil derfor stanse nedbyggingen av natur, få mer natur i tettstedene, ta vare på naturmangfold og reetablere og restaurere natur som er blitt ødelagt.

Venstre vil:

- Ta vare på naturen i Berger skog, og ikke tillate utbygging i dette området.
- Kartlegge naturmangfold i en temaplan for naturmangfold, innføre naturbudsjetter og gjennomføre tiltak for å ta vare på det biologiske mangfoldet.
- Stille krav om arealregnskap ved nye prosjekter og erstatningsarealer ved tap av verdifull natur.
- At vannkvaliteten i Nitelva og øvrige vannveier i kommunen skal tilfredsstille kravene til god økologisk tilstand i tråd med EUs rammedirektiv. Det haster å få fjernet forurensningen fra Nitelva. Målet er at vi skal kunne bade i Nitelva, helt ned til Åros.
- Utbedre vannledninger for å redusere lekkasjer av rent vann.
- Verne om markagrensen, vurdere vern av naturområder gjennom endringer i markagrensen og sikre allmennhetens adgang til ferdsel i marka og langs Nitelva.
- At kulturlandskap og dyrket mark skal vernes, men sentrums- og stedsutviklingen i midtbygda vil kreve omdisponering av noe dyrket mark.
- Bevare hundremeterskoger som ligger tett ved boligområdene.
- At kommunen skal legge til rette for en eller flere strandryddedager hvor kommunen, flere frivillige og skoleelever kan gjennomføre strandrydding langs Nitelva.
- Gjennomføre miljøtiltak som tar vare på bier og andre insekter som er helt avgjørende for alt liv. Aktuelle tiltak er å begrense kantslått, plante blomster og så engfrø.
- Sikre at all skogsdrift skjer på en skånsom måte, for å fremme biologisk mangfold og beskytte sårbare økosystemer mot flatehogst.
- Aktivt bekjempe etablering og spredning av svartelistede planter.
- Sikre en god forvaltning av fiskevannene.
- Redusere lysforurensning i Nittedal, blant annet gjennom krav ved regulerings- og oppgraderingsarbeid.
- Arbeide for å utvide det kommunale avløpsnett for å erstatte private anlegg.
- Begrense bruken av salt på kommunale veier om vinteren.

1.5 Dyrevelferd

Venstre mener dyr har egenverdi. Derfor tar vi dyrenes velferd på alvor. Tamme dyr er en viktig del av folkehelsen. Det er mye god folkehelse i å ha et kjæledyr som trøster og gir selskap og som gjør at man kommer i kontakt med andre og kommer seg ut i naturen. Dyrene i landbruket er viktige som matprodusenter innen meieri og kjøttproduksjon. Ville dyr i naturen rundt oss, er en sentral del av økosystemet, og disse bidrar til å opprettholde balanse i naturen.

I arbeidet med dyrevelferd, er det mange frivillige som er involvert. Vi ser det derfor som sentralt å etablere et godt og konstruktivt samarbeid med frivilligheten, og støtte opp under alt det gode arbeidet de gjør. I tillegg mener vi at kommunen selv må innarbeide hensynet til dyreliv i sine planer og sitt arbeid.

Venstre vil:

- At det vedtas en dyrevelferdsplan som omfatter ville dyr, landbruksdyr og kjæledyr i Nittedal kommune.
- Innføre helårs båndtvang i tettbygde strøk og ved turveier, dette av hensyn til både mennesker og dyr.
- Etablere hundeluftegårder, dvs. inngjerdede og lyssatte områder der hunder kan løpe fritt året rundt.
- Sørge for at det finnes hundeposekasser langs sentrale turveier.
- Sikre at det tas hensyn til dyreliv ved utbygginger.
- Sikre forsvarlig forvaltning av dyrelivet gjennom forskrifter for jakt, fangst og bestandsmål.

2. Stedsutvikling

I utviklingen av arealer til boliger og næring skal det legges vekt på gode helhetlige løsninger som ivaretar funksjonalitet, estetikk og stedsidentitet. Nærhet til kollektivtilbud må ha stor betydning når det gjelder hvor det skal bygges ut nye boligområder.

I et langsiktig perspektiv satses det på at utbyggingen av boliger i Nittedal skal skje ved fortetting og utvidelse av tettstedene.

2.1 Nittedal sentrum og bærekraftige bomiljøer

Venstre ønsker at Nittedal skal legge til rette for en variert sammensatt befolkning. Dette krever et boligtilbud som teknisk og prismessig er tilpasset alle befolkningsgrupper. For å opprettholde miljøkvalitetene i Nittedal må arealtilgangen til nybygging av boliger likevel begrenses og lokaliseres spesielt mot sentrumsområdene og ferdselsårer.

Venstre vil:

- Ha en moderat og styrt boligbygging som ivaretar både nåværende og framtidige innbyggers interesser. Boligbyggingen skal i hovedsak skje i områder med nærhet til offentlig kommunikasjon med jevnlig avganger.
- At sosial infrastruktur, slik som barnehager og skoler, skal bygges ut og være tilgjengelig i forbindelse med boligutbygging.
- At Nittedal sentrum skal bli et miljøvennlig og attraktivt kommunesentrum der vi tilrettelegger for variert boligbygging, servicefunksjoner og sentrumsintegreerte arbeidsplasser.
- Gjennomføre sentrumsutviklingen i nært samspill mellom kommune, utbyggere og annet næringsliv.
- Sikre bærekraftig utbygging og utvikling av kommunens tettsteder.
- At byggefelt planlegges med sikte på å oppnå spredt alderssammensetning i de ulike lokalmiljøene. Dette tilsier mer variert utbygging med leiligheter, rekkehus og eneboliger.
- Ha høy arealutnyttelse på nye boligfelt, for å bevare grønne lunger og landbruksarealer og av hensyn til miljø og bokostnader.
- At boligfelt planlegges for bruk av ny fornybar energi og lavt energiforbruk. Vi vil stimulere til bygging av miljøvennlige boliger med hensyn til materialvalg og oppvarming.
- Arbeide for tiltak som begrenser støy- og støvplager i bomiljøene.
- At helhetlige løsninger for parkering må etableres i sentrumsområdet. De konkrete parkeringsløsningene må blant annet ta hensyn til sambruk og estetikk.
- Legge til rette for at parkering i sentrumsområder legges under bakken slik at overflaten kan benyttes til andre formål.
- Utvikle et variert boligtilbud tilpasset behovene til mennesker med nedsatt funksjonsevne, eldre, ungdom og førstegangsetablerere.
- At brukere av tilrettelagte boliger og omsorgsboliger gis reell mulighet til kjøp av egen bolig.
- Fortette rundt kollektivknutepunkt, samtidig som vi tar vare på velfungerende småhusområder.
- Sikre gode idretts-, rekreasjons- og grøntarealer i forbindelse med fortetting.

- Stille strenge klima- og miljøkrav ved regulering av nye bygg, og stille krav til høy kvalitet i utforming og materialvalg, i tråd med formingsveilederen.
- Legge til rette for bokollektiv og andre alternative boformer.
- Samarbeide med boligaktører om alternative kjøpsmodeller som hjelper flere inn på markedet.
- Gjøre kommunal saksbehandling av plansaker mer effektiv, digital og inkluderende, for å sikre raskere boligbygging, mer forutsigbarhet for utbygger og bedre medvirkning for innbyggerne.
- At det offentlige rom utformes menneskevennlig og universelt, med beplantning, gode utemøbler og muligheter for aktivitet.
- Ta tomme kommunale bygg i bruk, og sørge for at bygg som er eid av Nittedal kommune blir utnyttet til det beste for innbyggerne, enten ved at de utvikles av kommunen eller selges.
- Pynte med blomster i offentlige uteområder, spesielt i sentrumsområdet, i et samarbeid med næringslivet og frivillige.
- Legge til rette for kunnskapsbedrifter og lokale arbeidsplasser i Nittedal sentrum.

2.2 Stedsmarkedsføring og omdømmebygging

Venstre mener at nittedalssamfunnet har så mange gode kvaliteter som vi må bli dyktigere til å vise fram. Nittedal kommune, næringslivet, frivilligheten og innbyggerne må stå sammen om dette. Attraktive steder tiltrekker seg positive innbyggere som gjerne har ønske om å finne seg en jobb i bostedskommunen.

Venstre vil:

- Utarbeide en strategi for å markedsføre Nittedal som et flott sted der innbyggerne kan leve gode liv og der næringslivet og frivilligheten har gode rammevilkår.
- Løfte Nittedal kommune som en merkevare, slik at vi kan tiltrekke oss både innbyggere og næringsliv som blir med på å ta Nittedal framover.
- Styrke Nittedals omdømme gjennom god kommunikasjon og en attraktivitetsbygger som kan jobbe med stedsmarkedsføring og omdømmebygging.
- Gjennom stedsmarkedsføring og omdømmebygging styrke mulighetene for å oppmerksomhet og midler fra statlige og regionale myndigheter for å bygge infrastruktur og sosial bærekraft i kommunen.

3. Miljøvennlige og trygge transportløsninger

Mange av bygdas yrkesaktive jobber i Oslo. God kommunikasjon må til for å verne om miljøet og for at folk ikke skal slite seg ut på å reise. Alle ønsker effektiv og rask transport til og fra jobb, skole og andre aktiviteter. Venstre er opptatt av at transportløsningene også er miljøvennlige og trygge. Vi vil satse kraftig på å utvikle kollektivtilbudet som et konkurransedyktig alternativ til bruk av egen bil. Venstre vil påskynde investeringene i trafiksikkerhetstiltak og skape gode holdninger til trafiksikkerhet for å redusere antallet trafikkulykker. Det må utvikles miljøvennlige transportløsninger for å redusere utslippene av klimagasser. Tog, buss, lokalbuss og innfartsparkering må bygges ut slik at flest mulig av våre innbyggere velger å reise kollektivt.

Utbedring av plattformer, flere krysningsspor og bedre strømforsyning må framskyndes for å oppnå dette. Det må tilrettelegges for at sykkel kan brukes mer som transportmiddel i bygda vår.

3.1 Gå- og sykkelkommunen

Venstre har som mål at gående og syklende opplever trygghet i trafikken.

Venstre vil:

- Senke fartsgrensene i områder med høy fotgjenger- og sykkeltrafikk og etablere hjertesoner rundt skoler og barnehager.
- Sikre gjennomføring av gang- og sykkelvei langs hele Svartkruttveien.
- Arbeide for at fylkeskommunen skal bygge gang- og sykkelvei langs Fuglåsveien for å sikre skoleveien til Elvetangen skole.
- Arbeide for at det bygges en planfri kryssing av jernbanelinjen (gang- og sykkelvei) mellom Tumorveien og Nordliveien ved Nittedal stasjon.
- Tilrettelegge for grønn mobilitet for gående, syklende, kollektivtrafikk og annen grønn transport.
- Sikre gode gang- og sykkelveier og et sammenhengende sykkelveinett i hele kommunen.
- Etablere gode sykkelparkeringsplasser med lademulighet for elsykler, tak og tyverisikring.
- Vurdere muligheten for å etablere en bysykkelordning, herunder bruk av elsykkel. Reklamefinansiering og samarbeid med bygdas næringsliv kan bidra til å få på plass dette.

3.2 Kollektivtransport

Venstre vil være en sterk forkjemper for at kollektivtrafikken skal være rimelig, ha hyppige avganger og nå ut til flest mulig. Det handler om at du skal komme deg dit du skal på en god og miljøvennlig måte. Vi vil få tilbudet og passasjertallet opp, og billettprisene og utslippene ned.

Venstre vil:

- Sikre gode og hyppige bussforbindelser i hele kommunen.
- Arbeide for punktlig og raskere busstilbud til og fra Oslo, samt bedre busstilbud på tvers i regionen.

- Arbeide for å forbedre lokalbusstilbudet i hele kommunen og etablering av lokalbuss i Hakadal.
- Legge til rette for aldersvennlig transport og arbeide for å få på plass bestillingstransport, spesielt for eldre. Kollektivtilbudet til Skytta og Døli må forbedres.
- Etablere kollektivfelt på riksvei 4 fra Kjøl til Rotneskrysset. Ved en utvidelse av sentrumsområdet øst for nåværende riksvei 4, må veien med kollektivfelt legges om øst for dagens vei.
- Arbeide for etablering av flere innfarts- og utfartsparkeringsplasser.
- Arbeide for rask gjennomføring av kortsiktige tiltak for å øke kapasiteten og redusere reisetiden på Gjøvikbanen.
- Arbeide for nytt dobbeltspor med Inter City-standard på Gjøvikbanen (omtalt som Nittedalsbanen) - med nye stasjoner i Søndre Nittedal og Nittedal sentrum.

3.3 En miljøvennlig bilpolitikk og trafikksikkerhet

Vi må sikre god framkommelighet for biler og nyttetraffikk som ikke kan benytte kollektive transportmidler. Venstre vil gjennomføre en miljøvennlig bilpolitikk og vektlegge god trafikksikkerhet langs veiene våre.

Venstre vil:

- Arbeide for en helhetlig løsning for utbygging av riksvei 4 gjennom Nittedal som ivaretar hensynet til miljø, trafikksikkerhet og framkommelighet.
- Arbeide for at det raskest mulig blir bygd dobbeltløp i Hagantunnelen.
- Ikke innføre bompenger på trafikk innen kommunens grenser.
- Sikre godt vedlikehold av kommunale veier.
- Arbeide for å stille krav til mest mulig fysisk skille mellom biler og fotgjengere i nye boligområder og ved oppgradering av de etablerte områdene.
- Gjennomføre planlagte trafikksikkerhetstiltak. Vi vil prioritere trafikksikring på veier til og fra skoler og barnehager.
- Arbeide for å få til en trafikksikker kryssing av rv.4 ved rådhuset / kulturhuset.
- Etablere smidige av- og påstigningsmuligheter for bil utenfor skoler, kulturhus, idrettsanlegg og andre offentlige bygg. Samtidig etableres også bilfrie områder ved de offentlige byggene av hensyn til trafikksikkerhet, miljø og barns muligheter til lek og aktivitet.
- Vurdere å etablere rundkjøring i krysset Brennaveien / Industriveien for å bedre trafikksikkerheten.
- Ta i bruk mer klimavennlig drivstoff og energiløsninger for kommunale kjøretøy.
- Bidra til å etablere et marked for hydrogenbiler, i samarbeid med andre kommuner.
- Etablere tilstrekkelig antall ladestasjoner for elbiler og andre ladbare kjøretøy, også ved innfartsparkeringene.
- Gjøre den kommunale bilparken utslippsfri.
- Legge til rette for etablering av bildelingsordninger, også for kommunens egen bilpark.
- Gjøre tilgjengelig arealer til hurtigladeinfrastruktur/energistasjoner og tilpasse eksisterende infrastruktur til ny teknologi.
- Redusere gjennomgangstrafikk i sentrumsområder og boligområder.
- Gjøre Nittedal til en «Trafikksikker kommune» i et samarbeid med Trygg trafikk.

4. Oppvekst og utdanning

En av politikkenes hovedoppgaver er å bidra til at alle barn får en god oppvekst og muligheter til å skape seg et godt liv, uavhengig av utgangspunkt. Da må alle barn ha gode barnehager og skoler, trygge nærmiljø og reelle muligheter til å delta i idretts- og fritidsaktiviteter. En god skole er en skole som tar hensyn til at vi er forskjellige. Vårt mål er å utvikle en skole i Nittedal som ser alle elevene, som gir læringsglede og motiverer til læring.

4.1 Barnehage

Venstre vil at alle småbarnsforeldre skal ha frihet til å velge barnehage til sine barn, blant et variert tilbud av gode offentlige og private barnehager.

Kvalitet i barnehage er et begrep som kan være utfordrende å definere og måle, men vi mener dette først og fremst handler om hva som er til barns beste. De som er best skikket til å ta beslutninger i tråd med barns beste i barnehage, er barnehageprofesjonen selv. Bygdas barnehager må derfor ha stor frihet til å planlegge og vurdere egen praksis.

Vi må satse på gode rekrutteringsordninger for å skaffe tilstrekkelig kompetent personell til bygdas barnehager. Ansatte i barnehagene må tilbys konkurransedyktige lønnsbetingelser og relevant etterutdanning. Det må legges til rette for at ansatte uten formell kompetanse, og som ønsker mer utdanning, skal få mulighet til dette.

Ingen familier er like, og barn har ulike behov. Derfor ønsker Venstre et mangfold i barnehagetilbudet i Nittedal, slik at familier kan velge et tilbud som passer for dem. Kvaliteten på barnehagene er det som er viktig, ikke hvem som driver eller eier barnehagene. Kompetanse hos ledelse, lærere og ansatte, gode inne- og utemiljø og nok voksne er helt avgjørende for barna.

Venstre vil:

- At bygdas barnehager skal ha stor lokal frihet til å planlegge og evaluere barnehagens innhold i tråd med det de mener er til barnas beste.
- Sikre kvalitet i kommunale og private barnehager gjennom nok kompetente ansatte, oppfylning av pedagog- og bemanningsnormen, tilstedeværende ledelse og tilstrekkelig tilgang på vikarer.
- Arbeide for at det skal være tilstrekkelig kompetanse i barnehagene for å ivareta barn med ekstra behov og utfordringer.
- Sikre likeverdig behandling av private og offentlige barnehager.
- Styrke muligheten for ufaglærte i barnehagene til å ta førskolelærerutdanning ved å kunne tilby stipend og/eller dekking av læremateriell.
- Gi barnehagene gode og spennende uteområder som stimulerer til lek og allsidig aktivitet.
- Ha tilstrekkelig barnehagekapasitet i nærheten av der barna bor.
- Gjennomføre fortløpende opptak til barnehager slik at barn får plass så fort den er tilgjengelig.
- At bygdas barnehager ikke skal pålegges flere rapporteringer enn det som er i dag, da dette kan gå på bekostning av de ansattes tid til pedagogisk arbeid for og med barna.

4.2 Skole for kunnskap og like muligheter

Kunnskap er en forutsetning for det gode liv og grunnlaget for frihet og demokrati. Venstres utdanningspolitikk bygger på at alle skal ha samme adgang til utdanning – uansett økonomisk, kulturell og sosial bakgrunn. Den offentlige skolen skal være bærebjelken i norsk skole, og det er en hovedoppgave å gjøre disse skolene best mulig.

Høye ambisjoner på alle elevers vegne, god systematisk oppfølging av elevenes læringsutbytte, styrket lærertetthet og et godt læringsmiljø gjør at flere elever vil lykkes bedre i skolen. Skoledagen skal være spennende, interessant og skapende for eleven. Det er en målsetning at elevene skal utvikle gode grunnleggende ferdigheter.

Det skal være noen felles rammer, «en rød tråd» for skolene i Nittedal. Innenfor dette rammeverket gis den enkelte skole og lærer stor metodefrihet.

Det er kvaliteten i opplæringen som er avgjørende for et godt læringsutbytte. Den beste effekten har undervisningen når den skjer innenfor klassefellesskapet i form av god klasseledelse og inkluderende opplæring. Inkluderende opplæring og tidlig innsats vil gi oss flere skolevinnere og færre skoletapere. Bruk av dyktige pedagoger er også viktig for å oppnå gode resultater i spesialundervisningen.

Venstre vil:

- Utvide skolekapasiteten ved behov. Ved bygging av nye skoler skal det også bygges idrettshall og egnet lokale for øvinger og framføring av kulturaktiviteter.
- Bygge ny Rotnes skole.
- At skolene skal gis gode økonomiske rammebetingelser som gjør at de som et minimum kan oppfylle minstekravene for lærertetthet. Skolene må gis frihet til å sette inn ressursene der det trengs.
- At skolene skal gi god inkluderende opplæring for elevene i grunnskolen, og gi spesialundervisning til elever det ikke er mulig å ivareta i den ordinære opplæringen.
- Sikre at barn som trenger det får spesialundervisning, og prøve ut flere modeller for kvalitet i det spesialpedagogiske tilbudet.
- Tilrettelegge for god bruk av digitale hjelpemidler i undervisningen og åpne for å ta i bruk ny teknologi som læringsverktøy i situasjoner der den enkelte skole eller lærer finner dette formålstjenlig.
- At skolene selv kan bestemme bruken av lekser.
- At leksehjelp så langt det er mulig skal gjennomføres av faglig kompetente lærere.
- Ha tett oppfølging av elevene gjennom et tydelig og godt tilbakemeldingssystem mellom lærer og elev. Skolene trenger gode digitale løsninger for å gjøre dette lettere og for å oppnå god effekt.
- Forebygge og ha nulltoleranse overfor mobbing, vold og hærverk.
- Tilby faglige og sosiale rådgivningsfunksjoner til elevene i grunnskolen.
- At skolehelsetjenesten, sosiallærer og miljøarbeider-ressurser skal være tilgjengelig for elevene.
- At skoletilbudet tilrettelegges for integrering av elever med fremmedkulturell bakgrunn.
- At seksualundervisningen i ungdomsskolen gjennomføres av dyktige fagfolk, gjerne fagspesialister.

- Legge til rette for et mer fleksibelt skoleløp, ved å fremskynde eller utsette skolestart samt hospitere hos andre klassetrinn der det vurderes som formålstjenlig.
- Åpne for alternative skoleløp for dem som trenger en mer praktisk tilrettelagt undervisning.
- Styrke tilbudet til inkluderende opplæring for elever med høyere læringspotensial.
- Styrke alternative opplæringsarenaer med mulighet til praktisk læring og entreprenørskap.
- Sikre god svømmeundervisning for alle elever i Nittedal kommune og prioritere de yngste elevene slik at de kan nå målene i læreplanen innen normert tid.
- Legge til rette for et godt samarbeid mellom skole og næringsliv.
- Videreføre foreldreutvalg for grunnskolen for å styrke samhandlingen mellom foreldrene og kommunen som skoleeier.
- At barn skal oppleve et tett og godt samarbeid mellom de ulike institusjonene i hele skoleløpet fra barnehage til videregående skole.

4.3 SFO

Venstre vil tydeliggjøre mandatet for SFO-ene i Nittedal. SFO-medarbeiderne skal inneha kompetanse til å skape gode relasjoner til og mellom barna. SFO skal ha som hovedformål å tilrettelegge for lek som læringsmetode. SFO-medarbeiderne skal ha kunnskap og kompetanse på lek og lekutvikling og kunne legge til rette for ulike lekformer. SFO skal bidra til å utlikne forskjeller og tilføre barn sosiale ferdigheter, emosjonell støtte, kunnskap og ferdigheter.

Venstre vil:

- Tilrettelegge for lek som læringsmetode.
- Utvikle kvaliteten i skolefritidsordningen og sikre et variert SFO-tilbud med fysisk aktivitet, kunst og kunst.
- Lage et opplæringssystem for SFO-medarbeidere og tilføre kompetansemidler til denne utviklingen.
- Sikre at SFO er et reelt tilbud til alle, f.eks. gjennom redusert foreldrebetaling for lavinntektsfamilier og søskenmoderasjon.
- Gi barn en variert hverdag og lokal inkludering ved å utvikle modeller for samarbeid mellom SFO og frivillige organisasjoner, aktører innen idrettslag og kulturlivet.

4.4 Lærerne

Gode skoleledere og lærere er det aller viktigste for elevenes læring. Gode skoler kjennetegnes av gode ledere, felles ansvar og tverrfaglig samarbeid der det er tid til å jobbe med inkluderende opplæring. Kunnskapsrike lærere, som er omgitt av gode og stabile fagmiljø, er avgjørende for å sikre god læring og lite uro i skolen.

Venstre vil:

- Gjøre læreryrket mer attraktivt gjennom flere karrieremuligheter, gode lønnsbetingelser og mindre byråkrati og papirarbeid.
- Arbeide for økt lærertetthet i skolen.

- Sikre lærerne et godt støtteapparat som følger opp elevenes utenomfaglige behov slik at lærerne kan bruke mest mulig tid på faglig oppfølging.
- Gi lærere mer tid til å lære i egne fagmiljø og profesjonelle fellesskap.
- Styrke lærerens muligheter til kompetanseutvikling gjennom mer samarbeid med høyere utdanning.
- Legge bedre til rette for at ansatte i skolen kan videreutvikle sin kompetanse og sine arbeidsoppgaver i skolen.
- Gjennomføre skolelederutdanning for lærere mens de står i lærerjobb, for å sikre rekruttering til skolelederstillinger i kommunen.
- Arbeide for å redusere dokumenterings- og rapporteringskrav for lærere slik at de får mer tid til undervisning og oppfølging av elever.

4.5 En god og trygg oppvekst

Barn har behov for trygge omgivelser, og vi må sørge for lekemuligheter i nærmiljøer, gode grøntområder og trygg trafikk. Venstre vil arbeide for at barn og unge skal ha fritidstilbud i sitt nærmiljø. Barn og unge som har behov for hjelp, må få dette så tidlig som mulig. Et godt oppvekstmiljø skaper tilhørighet og motvirker ekstremisme og kriminalitet.

Venstre vil:

- Samlokalisere og sikre gode rammevilkår for det forebyggende arbeidet i Nittedal UNG slik at Nittedal kommune kan ivareta barn og unge på en god måte, samt komme tidlig på banen når det gjelder barn i risikozonen.
- At barnevernet gis rammebetingelser og riktig kompetanse til å følge opp barn og foreldre på et tidlig stadium.
- Øke bevilgningene til barnevernet og sikre tidlig innsats fra barnevernet og kommunen der det er mistanke om omsorgssvikt.
- Arbeide for en god flerkulturell forståelse i barnevernet, blant annet gjennom målrettet mangfoldig rekruttering.
- At skoleanleggene skal brukes til idrett og kulturaktiviteter etter skoletid.
- At idrettshaller, kulturhus og bibliotek skal være gode arenaer for barne- og ungdomsarbeid.
- Tilby rusfrie møte- og aktivitetssteder for ungdom i alle deler av bygda, i samarbeid med idrettslag og ungdomsorganisasjoner.
- At barn og unges kommunestyre (BUK) og Ungdomsrådet skal uttale seg i saker som berører barn og unge.
- Sikre kunnskapen om barnekonvensjonen og etterleve innholdet i den. Dette kan gjøres gjennom undervisning i barnehager og skoler, men også som tema i BUK og elevrådene.
- Styrke skolehelsetjenesten gjennom målrettede tiltak for å rekruttere helsesykepleiere.
- Øke tilgjengeligheten til skolehelsetjenesten gjennom en digital skolehelsetjeneste som et supplement til det fysiske tilbudet på skolene.
- Utrede etablering av chattetjeneste med helsesykepleier eller annen fagperson som er tilgjengelig i helger og på kvelder.
- Sikre et tett samarbeid på tvers av de kommunale hjelpetjenestene (helse, barnevern, PPT, skole/barnehage), slik at unge og foresatte kan forholde seg til færrest mulig kontaktpersoner og lokasjoner.

- Sørge for at ulike yrkesgrupper er representert på skolene for å kunne gi et best mulig lavterskeltilbud der de unge er, f.eks. helsesykepleier, psykolog, sosionomer og miljøarbeidere.
- Støtte sosiale og kulturelle entreprenører, frivillige organisasjoner og idrettslag som ønsker å skape lavterskel fritidstilbud og møteplasser for barn og unge.
- Samarbeide med ulike aktører for å gi jobbmuligheter til ungdom.
- At helsestasjonene skal være gode kompetansemiljøer med god bemanning.

5. Idrett, kultur, frivillighet og friluftsliv

Nittedal har fin natur, variert kulturlandskap og gode muligheter for friluftsliv. Et rikt kultur- og idrettsliv skaper felles identitet og tilhørighet til bygda vår. Frivillige lag og foreninger bidrar til at Nittedal er en god kommune å leve i. Ildsjelene er motorene i det frivillige arbeidet, og disse må ha gode arbeidsbetingelser.

Mange jobber utenfor kommunen, så lokale fritidstilbud er mye av limet i lokalsamfunnet og viktig for trivselen. Kommunen trenger gode arenaer for utøvelse av kultur og idrett. Å ha en aktiv befolkning, fysisk og kulturelt, gir høy trivselsfaktor. For barn og unge er disse tilbudene en svært viktig del av det å få en meningsfylt oppvekst, både sosialt, mentalt og fysisk.

Mange av tilbudene er viktige i det forebyggende helsearbeidet, der alternativet er økte kostnader til lindring og behandling.

Basistjeneste til våre syke og pleietrengende skal fortsatt være et kommunalt ansvar, men de frivillige i Nittedal bidrar til at beboere på sykehjemmene våre og hjemmeboende eldre får både praktisk hjelp og økt livskvalitet.

5.1 En idrettskommune for alle

Organisert og egenorganisert idrett skaper fellesskap, samhold og gode opplevelser. Idretten fremmer folkehelse, integrering og mestringfølelse. Venstre vil føre en moderne idrettspolitik som spiller på lag med alle gode krefter for å gjøre idretten tilgjengelig for alle som vil være med og oppleve idrettsglede. Særlig viktig er det å sikre barn og unge reell mulighet til å delta i idrettsaktiviteter ved å fjerne barrierer som i dag hindrer deltakelse for mange.

Venstre vil:

- Følge opp samarbeidsavtalene mellom Nittedal kommune og idretten, herunder gi investeringsstøtte og driftsstøtte i tråd med inngåtte avtaler.
- Følge opp at reguleringsplaner for Varingskollen og Bjørndalen blir utarbeidet og vedtatt.
- Tilby støtte til idretts- og kulturaktiviteter gjennom aktivitetsfondet, til barn og unge fra familier med lav inntekt, slik at alle kan delta i fritidsaktiviteter uavhengig av sosioøkonomisk bakgrunn.
- Videreføre utstyrssentralen (BUA), en utlånsordning for utstyr til idrett og friluftsliv.
- Være en pådriver for å bygge ut idrettsanlegg på Sagerud i tråd med vedtatt områdeplan.
- Opprettholde dagens ordning med fri lokal- og halleie for lokale lag og foreninger.
- Utnytte kommunale idrettsanlegg best mulig og ha fleksible åpningstider i svømme- og idrettshallene.
- Utvikle idrettstilbudet og anleggskapasiteten i nært samråd med idrettsrådet.
- Legge til rette for utvikling av Varingskollen alpinanlegg som et regionalt idrettsanlegg.
- Utvikle og tilgjengeliggjøre arealer til egenorganisert aktivitet som turstier, lysløyper, sykkelstier, ball-løkker, rulleskitraseer, skateparker og ulike nærmiljøanlegg og sikre at kommunens idrettsanlegg også er tilgjengelige for egenorganisert idrett.
- Sikre at nye skoler bygges med idrettshall isteden for tradisjonell gymsal.
- Sikre at alle kunstgressbaner i Nittedal kommune skal være miljøvennlige.

- Sikre at temaplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet gjennomføres og oppdateres i tråd med idrettens behov.

5.2 En kulturkommune for alle

En god kulturkommune er en kommune som tilrettelegger for gode kulturopplevelser for alle, uavhengig av alder, inntekt og funksjonsevne.

Venstre vil:

- Stimulere til et variert aktivitets- og kulturliv gjennom gode ordninger for kulturfaglig støtte, prosjektstøtte og arrangementsstøtte.
- At Kulturverket Flammen skal tilby innbyggerne gode kulturopplevelser. Kulturhuset skal fortsatt ha lav leie for lokale foreninger.
- Videreutvikle biblioteket som en tilgjengelig møteplass og god kunnskapsformidler.
- Gi kulturskolen gode rammebetingelser og videreutvikle kulturskoletilbudet.
- Videreføre og utvikle den kulturelle skolesekken.
- Øke tilskuddene til kulturskolen slik at alle som ønsker, kan benytte seg av dette tilbudet.
- Stille kommunale bygg og plasser til rådighet for kulturarrangementer og at kommunale bygg som står midlertidig tomme, skal tilbys kulturaktører for leie.
- Sørge for at det bygges gode lokaler til musikkutøvelse ved bygging og rehabilitering av skoler, i tråd med «NS 9178 akustiske kriterier for rom og lokaler til musikkutøvelse».
- Ha flere og bedre øvingslokaler og benytte kommunale bygg til øvinger i den tiden kommunen ikke selv trenger å benytte dem.
- Sikre at korps og band har tilgang på enkel og trygg lagring av instrumenter i umiddelbar nærhet av øvingslokaler.
- At kirkene i kommunen vedlikeholdes på en god måte.
- At den lokale kulturarven skal ivaretas gjennom et sterkt kulturminnevern og gode ordninger for vedlikehold av bygg med særlig kulturhistorisk verdi.
- Vurdere bevaring av verneverdige bygninger og bygningsmiljøer, slik som SFO-bygget ved Rotnes skole.
- Gjøre Nittedal Bygdesamling mer tilgjengelig og støtte opp om arbeidet med å etablere mer aktivitet ved Bygdetunet og Bygdesamlingen.

5.3 Frivillighet

Frivilligheten lager rom for inkluderende møteplasser, fellesskap og læringsarenaer. Den gir mennesker i alle aldre mulighet til å ta ansvar og engasjere seg i samfunnet og har stor egenverdi. For Venstre er det helt grunnleggende at frivilligheten får utvikle seg på egne premisser. Det offentlige skal ikke styre hvilken retning frivilligheten skal ta, hvilke aktiviteter som skal utføres eller initiativ som skal tas. Kommunens oppgave er å tilrettelegge for frivillig aktivitet, blant annet å skape møteplasser og å forenkle søknadsprosessene for frivillige organisasjoner. Her er Nittedal Frivilligsentral sentral som bindeledd mellom kommunen og frivilligheten for å skape gode aktivitetstilbud. Venstre gir også full støtte til BUA Nittedal og deres visjon om bedre folkehelse, mindre forskjeller og lavere forbruk.

Venstre vil:

- Videreutvikle Frivilligsentralen som en koordinerende og samskapende kraft for frivilligheten i hele kommunen.
- Sikre gode rammebetingelser for gratis leie av utstyr for idrett og friluftsliv (BUA Nittedal)
- Tilby aktiviteter til unge som ikke deltar i organiserte kulturtiltak og idrett, i samarbeid med frivillige.
- Gi tilskudd til frivillige organisasjoner. Det er spesielt viktig å støtte aktiviteter for barn, unge og mennesker med nedsatt funksjonsevne.
- Sikre et godt samarbeid og gjennomføre faste møter med de frivillige organisasjonene - representert ved Nittedal Idrettsråd, Nittedal Kulturråd og Friluftsliv Nittedal (FRINI).
- Sikre frivillige lag og foreninger forutsigbare rammer gjennom gode støtteordninger.
- Benytte kommunale bygg til møter og andre aktiviteter i den tiden kommunen ikke selv trenger å benytte dem, og gjøre det enkelt å booke slike lokaler via nett.
- Gi ungdommer i kommunen et godt fritidstilbud, blant annet gjennom organiserte aktiviteter som fritidsklubb, men også gjennom arenaer for ikke-organiserte aktiviteter.
- Inkludere frivillige organisasjoners behov bedre i utformingen av kommunale planer kommunale bygg og anlegg.
- Etablere partnerskapsavtaler mellom Nittedal kommune og organisasjoner for å skape forutsigbarhet i fritidstilbud rettet mot barn og unge.

5.4 Friluftsliv og uteområder

Når vi bygger tettere i sentrum og rundt knutepunkter, er det viktig å sikre grønne lunger. Samtidig gir fortetting oss muligheten til å ta vare på den flotte naturen og kulturlandskapet utenfor tettstedene. For Venstre er det viktig å sikre gode og attraktive rekreasjonsmuligheter nær der folk bor, og ta vare på skog, matjord og elveliv.

Venstre vil:

- Si nei til å etablere skytebane på Lahaugmoen i Gjelleråsmarka.
- Bevare Waage Dam som en viktig del av kulturminnet Nitedals Krudtværk, ta vare på dyrelivet i området, klargjøre badeplassen og gjøre grøntområdene rundt dammen til et fint fellesområde.
- Beholde Høldippelen som et sted for friluftsliv og rekreasjon.
- Legge til rette for at våre innbyggere kan bruke naturområdene i kommunen. Dette kan gjøres gjennom godt informasjonsarbeid i samarbeid med friluftslivets organisasjoner og tiltak som bedrer tilgangen til marka og Nitelva, slik som bedre utfartsparkering og etablering av stier.
- Etablere og vedlikeholde universelt utformede turstier og ruter.
- Sørge for godt vedlikehold og skilting av turstier.
- Sikre at flere turstier får belysning som ikke skaper lysforurensning.
- At kommunen skal samarbeide med lokalt turlag og historielag om å ta vare på, kartlegge og tilgjengeliggjøre kulturminner.
- Legge til rette for mer urbant landbruk og andelslandbruk.
- Gi folk bedre tilgang til vannveiene og elvebreddene våre som friområder.
- Legge bedre til rette for bading og vannaktivitet langs vannveiene i hele kommunen.

6. Helse

Nittedal kommune skal gi muligheter og trygghet til alle, uavhengig av helse og funksjonsnivå. Alle skal ha tilgang til et godt helsetilbud, uavhengig av alder, inntekt og hvor i kommunen du bor. Nittedal kommune må gjøre informasjon om helsetjenestene tilgjengelig for innbyggerne, og legge spesiell vekt på å nå ut med informasjon til våre eldre.

6.1 Et tilpasset helse- og sosialtilbud for alle

God helse gir økt livskvalitet. Det viktigste vi gjør er å forebygge sykdom, ikke minst psykiske lidelser. Tiltak må settes inn før folk blir syke, slik at antall nye tilfeller av sykdom blir redusert. God helse skapes i stor grad innen andre sektorer enn helse- og omsorgssektoren. Kvalitet i barnehagetilbudet, gode skoler og fritidsaktiviteter innen kultur, idrett, friluftsliv og annet frivillig arbeid medvirker til god helse.

Full sysselsetting er viktig for god folkehelse, og gradert sykmelding og arbeid med bistand er gode virkemidler. Godt psykososialt miljø, fysisk aktivitet og sunt kosthold i barnehager, skoler, på arbeidsplassene og i hjemmene er helsefremmende.

Venstre vil:

- Beholde legevakt og ambulansetjenesten i Nittedal.
- Sikre god kapasitet og bred faglig kompetanse på legevakten.
- Arbeide videre for å videreutvikle og samlokalisere gode helsetjenester sentralt i kommunen, med utgangspunkt i den utredningen som er satt i gang om helsehus.
- Styrke arbeidet med god folkehelse, herunder tilby forebyggende helsetjenester tilpasset barn og unges behov. Vi vil tilrettelegge for bedre kvalitet på samhandling mellom ulike nivåer og yrkesgrupper innenfor helse-, sosial-, pleie- og omsorgstjenester.
- Utvide lavterskeltilbudet innen demensomsorgen, tilpasset det økende behovet for dette.
- Tilby gode kommunale psykiske helsetjenester og jobbe for tidlig intervensjon.
- Sikre tilgjengeligheten for mennesker med nedsatt funksjonsevne i offentlige bygg og institusjoner, bidra til at de tilbys tilpassede arbeidsplasser og fritidstilbud lokalt og arbeide for at de skal oppnå en størst mulig grad av likestilling og likeverdig deltakelse i samfunnet.
- Sikre at funksjonsnedsettelse ikke skal hindre aktiv deltakelse i samfunnet.
- Sikre at alle som har rett til brukerstyrt personlig assistent (BPA) får tilstrekkelig antall assistenttimer.
- Sikre at universell utforming er førende i all planlegging.
- Arbeide for å tilbakeføre flest mulig til tilrettelagt eller ordinært arbeid, i nært samarbeid med lokalt næringsliv.
- Sørge for tilstrekkelig antall fastleger.
- Sikre rask og god psykisk helsehjelp.
- Sikre et tilstrekkelig tilbud innenfor fysioterapi og ergoterapi, slik at de som trenger det får rask behandling.
- Sikre gode ordninger for tolketjeneste og døvetolk.
- Ta i bruk velferdsteknologi som gjør det enklere for folk å klare seg selv i egen bolig.

6.2 Human ruspolitikk

En human ruspolitikk behandler folk med respekt. Ruspolitikken må være kunnskapsbasert, sette mennesket i sentrum, og gi folk muligheten til å leve trygge, gode og verdige liv. Derfor må vi møte avhengighet med hjelp og behandling, framfor straff. Venstre vil gi en bedre rusomsorg ved å redusere ventetiden for behandling, øke støtten til frivillige aktører på rusfeltet og tilrettelegge framtiden for de som nå er rusfrie.

Venstre vil:

- Sikre et godt tilgjengelig tilbud om anonym testing av rusmidler, slik at spesielt skadelige og giftige midler blir oppdaget.
- Sikre et godt botilbud for folk med utfordringer knyttet til rus og psykisk helse.
- Sikre et godt ettervern lokalt.
- Samarbeide med ulike aktører for å gi jobbmuligheter til ungdom som har vært involvert i salg av ulovlige rusmidler.
- Sikre aktiv bruk av forebyggende tiltak for å forhindre utenforskap.
- Sikre et godt og tilgjengelig lavterskeltilbud for de med avhengighetsproblematikk, også når det kommer til alkohol og reseptbelagte medisiner.
- Ha spesialiserte lavterskeltilbud for unge med rusproblematikk.

6.3 Meningsfylt alderdom – pleie og omsorg

Seniorene blir sprekere og det er flere som blir eldre, så vi må forberede framtidige behov. Venstre vil sikre alle en meningsfylt alderdom og verdig behandling, uansett personlig økonomi og sosialt nettverk. Vi vil legge forholdene til rette for at den enkelte skal kunne bo hjemme så lenge de ønsker det. Alle skal fortsatt kunne delta aktivt i samfunnet med blant annet bruk av kulturtilbud, foreningsarbeid, politisk arbeid og som en ressurs i lokalsamfunnet. Det må sikres en videre utbygging av god, behovstilpasset eldreomsorg i kommunen. Det er viktig med helhetlige planer for pleie og omsorg slik at de økende og endrede behov blant innbyggerne blir ivaretatt.

Kommunen må utvikle tjenester som støtter opp under forebygging, tidlig innsats og rehabilitering. Våre innbyggere må mobiliseres på nye måter og bli ressurser for hverandre. Ressurser hos ideelle og frivillige organisasjoner må videreutvikles og tas i bruk på nye måter.

Venstre vil:

- Tilby praktisk bistand i hjemmet (hjemmehjelp), med god mulighet for mottakeren til å påvirke innholdet i tjenestene, slik at flere kan bo hjemme.
- Sørge for at alle som mottar tjenester i hjemmet så langt det er mulig får faste personer å forholde seg til.
- Ha god behovsdekning av omsorgsboliger og sykehjemsplasser innenfor kommunens grenser - med enerom for de som ønsker det.
- Utvikle innovative og bærekraftige omsorgstjenester hvor velferdsteknologi gis en sentral plass.
- Opprettholde lokal kjøkkendrift ved Skytta og Døli. Mat er viktig både for behandlingstilbudet og livskvaliteten.
- Videreutvikle det gode samarbeidet med Skyttas venner og Dølis venner.

- Vurdere behovet for å utvide dagsentertilbudet for eldre ulike steder i bygda, gjerne i et samarbeid med frivilligheten.
- At eldresentre skal ha lett adkomst, og plasseres slik at det fremmer kultur- og naturopplevelser.
- Gjennomføre forebyggende tiltak og rehabilitering som gjør at eldre er friske lengst mulig.
- Tilrettelegge for varierte boformer tilpasset den enkeltes ønsker og behov.
- Tilrettelegge for et mer sømløst samarbeid på tvers av hjemmetjenesten, helsetjenesten i kommunen og frivilligheten for å motvirke underernæring og ensomhet blant eldre.
- Sikre valgfrihet for eldre, også når de er avhengig av hjelp, slik at tjenesten i størst mulig grad er tilpasset den enkelte tjenestemottakeren.
- Sikre flere varme hender i eldreomsorgen ved å gjøre det mer attraktivt å jobbe med eldreomsorg i Nittedal kommune, med mål om flest mulig faglærte i helseinstitusjoner, omsorgsboliger og hjemmetjenesten.

7. Sosial, trygghet og mangfold

Alle mennesker skal ha muligheten til å leve trygge og frie liv i Nittedal. Ingen mennesker er like, men alle er like mye verdt. Derfor må vi møte folk på ulike måter for å løse utfordringene de har i sine liv.

Alle innbyggere i Nittedal skal føle seg inkluderte og likeverdige, uavhengig av legning, seksualitet, kjønn, religion, alder og identitet. Venstre tror et mangfoldig samfunn beriker livene til innbyggerne, og vil styrke arbeidet mot alle former for rasisme og diskriminering.

7.1 Flyktninger og integrering

Vi skal møte flyktninger med respekt og medmenneskelighet, og gi dem muligheten til å skape et bedre liv. Samtidig er det viktig at vi sikrer rask og god integrering, og får folk ut i arbeid.

Venstre vil:

- At Nittedal kommune skal ta sin del av ansvaret for å bosette flyktninger i tråd med anmodninger fra IMDi.
- At den enkelte flyktning skal ivaretas på en helhetlig måte med målsetningen om å komme raskt i arbeid. Vi vil sikre et godt helsetilbud til bygdas flyktninger, blant annet for å forebygge psykiske lidelser.
- Tilby fadder- og traineeordninger for flyktninger.
- Stimulere til at innvandrere kan starte egen bedrift.
- Skape møteplasser for flyktninger, og jobbe for økt foreldredeltakelse i skole og fritidsaktiviteter.
- Sikre at offentlig informasjon er tilgjengelig på flere språk.

7.2 Kommunale botilbud

Alle Nittedals innbyggere fortjener verdige boforhold.

Venstre vil:

- Tilpasse antall kommunale boliger i tråd med behovet, og hjelpe eksisterende beboere over i egen bolig.
- Sikre brukermedvirkning og barns beste i tildeling av kommunale boliger.
- Sørge for at kommunen dekker behovet for tilpassede boliger for personer med funksjonsvariasjon.
- Tilrettelegge for at flere, også personer i utsatte grupper eller økonomisk vanskeligstilte, kan eie egen bolig, f.eks. gjennom leie til eie eller deleie.
- Samarbeide med private utbyggere om sosial boligbygging.

7.3 En trygg kommune

Trygghet for liv, hjem og egen eiendom, er en av samfunnets aller viktigste oppgaver. Alle innbyggere i Nittedal kommune skal kunne føle seg trygge i hverdagen. Venstre vil hjelpe

unge ut av kriminalitet, ta godt vare på de mest sårbare i kommunen vår og sørge for at alle innbyggere i Nittedal føler seg trygge uavhengig av kjønn, alder og bakgrunn.

Venstre vil:

- Arbeide for at politiet skal være til stede i bygda.
- Legge til rette for et godt samarbeid mellom kommunen og politiet for å styrke det forebyggende arbeidet og sikre et godt nærpolti som er synlig i lokalsamfunnet.
- Arbeide for å fjerne alle typer vold og overgrep. Dette gjøres gjennom forebyggende arbeid og god samhandling mellom politi, barnevern, krisesenter, skoler, barnehager og innbyggere i alle aldre.
- Avdekke og forebygge negativ sosial kontroll.
- Sikre finansieringen av krisesenteret og sikre at kapasiteten er stor nok til å dekke behovet.
- Sørge for at gater og rom er godt opplyste.
- Stille strenge krav ved bruk av overvåkningskameraer.
- Sørge for at brannvesenet har tilstrekkelig bemanning og moderne utstyr.
- At kriseberedskapen i kommunen gjennomgås jevnlig og at det avholdes jevnlig øvelser.

8. Næring og arbeid

Nittedal trenger mer verdiskaping, et mangfoldig næringsliv og flere arbeidsplasser. Flere må få mulighet til å bidra og delta i arbeidslivet, og det må bli enklere å skape sin egen arbeidsplass.

8.1 Nyskapende næringsliv og grønn vekst

Venstre vil fremme et kreativt og nyskapende Nittedal som stimulerer til grønn vekst, nyetableringer og flere lokale arbeidsplasser. Bygda må utvikle et variert næringsliv, og spesielt satse på etablering av kunnskapsbedrifter og kontorarbeidsplasser. Kommunen har et godt utgangspunkt for etablering av næringsvirksomhet, gjennom variert kompetanse i befolkningen, nærhet til sentrale markeder, viktig infrastruktur og en rik natur. Venstre er opptatt av gründernes muligheter i Nittedal, som det nødvendige såkorn for framtidens arbeidsplasser og verdiskaping. Det lokale næringslivet bør kunne tilby de fleste varer og tjenester innenfor kommunens grenser. Vi vil ha forutsigbare rammebetingelser for både ny og eksisterende virksomhet. En god næringsutvikling er viktig for å styrke kommunens inntektsgrunnlag.

Landbruket har alltid hatt, og vil fortsatt ha en viktig plass i et livskraftig Nittedal. Mat og matproduksjon er viktig, også ut fra et miljøperspektiv.

Nittedal kommune skal være en næringsvennlig kommune både for eksisterende næringsliv og for nyetableringer. Kommunens oppgave er å legge forholdene best mulig til rette for næringslivet, mens det er opp til næringen selv å utvikle sin egen konkurransevne, skape økt aktivitet og sysselsetting.

Venstre vil:

- Styrke samarbeidet mellom Nittedal kommune og Nittedal Næringsforening gjennom jevnlig møter for gjensidig informasjon og samhandling.
- Avsette ressurser for å øke kompetansen og fremme næringsutviklingen i kommunen.
- At næringslivet skal få god veiledning og saksbehandling når de henvender seg til kommunen.
- At kommunen skal være en positiv samarbeidspartner og tilrettelegger for at det kan etableres flere bedrifter og arbeidsplasser.
- Legge til rette for etablering av flere serveringssteder, spesielt i sentrumsområdet.
- Utarbeide en ny reguleringsplan for Skytta næringspark, og arbeide for avlastningsvei mellom industriområdet og Gjelleråsen.
- At bedrifter med små arealkrav, bedrifter som kan fungere godt i tett befolkede områder, prioriteres ved nyetableringer.
- Stimulere til økt verdiskaping i landbruk og landbruksrelaterte tilleggsnæringer. Dette kan også gi verdifulle tilskudd til den lokale næringsutviklingen gjennom innovasjon og nyskaping knyttet til mat, kulturlandskap og opplevelser.
- Ha et aktivt partnerskap med landbruket innen helse, sosial og skole gjennom blant annet å bruke gård og skog som læringsarena for barn og unge.
- Arbeide for at flere av våre yrkesaktive innbyggere gis mulighet for å jobbe i egen kommune.

- Støtte eventuell etablering av kontorfellesskap i Nittedal som gjør det mulig for flere å redusere behovet for dagpendling til Oslo og andre nabokommuner.
- Legge til rette for å redusere handelslekkasjen.
- At kommunen skal ha en innkjøpsordning som ivaretar interessene til lokale leverandører.
- At det skal gjøres enkelt og attraktivt å utvikle næringsvirksomhet med utgangspunkt i kulturfeltet – et viktig bidrag til et levende lokalsamfunn.
- Arbeide for et nærmere samarbeid mellom næringsliv og grunnskole i Nittedal.
- Gi Miljøhuset Gnisten muligheten til å utvikle sine arbeidsmarkedstiltak, for å få flest mulig ut i meningsfylt arbeid.
- Støtte etablering av tilrettelagte arbeidsplasser i Nittedal.
- Styrke programmene for entreprenørskap og etablererveiledning.
- Følge opp kommunens næringsstrategi med konkrete tiltak.
- Ha god opplæring i entreprenørskap og innovasjon i nittedalsskolen.
- Sikre tilstrekkelig kapasitet på kommunal saksbehandling slik at prosesser ikke stopper opp.
- Aktivt benytte de mulighetene som finnes innenfor EU- og Interreg-programmer til å hente kunnskap og penger til å videreutvikle kommunale tjenester og styrke samarbeidet mellom kommune, forskning og næringsliv.
- Bidra til å bygge opp en opplevelsesnæring knyttet til Varingskollen alpiner.
- Støtte opp om nye, grønne næringer og dermed være med å skape nye, spennende arbeidsplasser.

9. En moderne kommune

Nittedal skal utvikle nye og moderne løsninger som gir mer velferd og et enda bedre tilpasset tjenestetilbud.

9.1 En effektiv og tilgjengelig kommune

Kommunen skal være tilgjengelig for alle innbyggere og tilby et mangfold av gode og effektive tjenester. Da må vi utnytte potensialet som ligger i digitalisering og innovasjon, samtidig som vi sikrer tilgjengelighet for dem som kjenner på digitalt utenforskap. Kommunikasjon fra kommunen skal nå, og forstås, av innbyggerne.

Venstre vil:

- Digitalisere og automatisere flere kommunale tjenester for å sikre effektiv pengebruk og øke brukervennligheten i tjenestene.
- Stimulere til nytenking og innovasjon i kommunen, for å skape bedre tjenester til innbyggerne.
- Etablere et informasjonssenter for innflyttere og innbyggere for å gi rådgivning om kommunale tjenester, jobbmuligheter og hvordan finne fram i systemet.

9.2 Åpenhet og medvirkning

Lokalt selvstyre innebærer at borgerne og de folkevalgte får frihet til å forme sitt eget lokalsamfunn. Detaljstyring og detaljkraav til rapportering fra staten må begrenses til fordel for et friere og mer levende lokalt folkestyre. Vi må sikre sterk lokalpolitisk styring gjennom nærhetsprinsippet.

Den gode kommunen skapes av engasjerte innbyggere som bryr seg om sitt nærmiljø. Åpenhet, innsyn og aktiv dialog gir mulighet for innflytelse og samskaping. Venstre vil at borgerne skal ha mulighet til å være med og forme lokalsamfunnet og medvirke i viktige politiske beslutninger i hverdagen, og ikke bare gjennom valg hvert fjerde år.

Det frivillige engasjementet i lag og foreninger er en viktig bærebjelke i det sivile samfunnet, og spiller en avgjørende demokratisk rolle som talerør for ulike interessegrupper. Kommunen skal aktivt involvere lag og foreninger i sine planprosesser.

Venstre vil:

- Sikre at informasjon om kommunens tjenester og viktige politiske prosesser er lett tilgjengelig på kommunens nettsider og i andre kanaler som innbyggerne bruker.
- At kommunens hjemmesider og sosiale medier skal brukes til effektiv samhandling mellom kommune og innbyggere.
- Styrke samhandlingen mellom kommunen, næringsliv og foreningsliv i saker som angår dem.
- At kommunen skal praktisere klarpråk i sin virksomhet.
- Ha en åpen kommunal forvaltning og praktisere meroffentlighet.
- At avgjørelser skal tas og oppgaver løses nærmest mulig den avgjørelsen gjelder.

- Ha åpne politiske prosesser og fremme godt politisk arbeid i de ulike kommunale organer.
- At kommunen sikres reelt selvstyre og at staten reduserer øremerkingen av midler til kommunene.
- Motvirke korrupsjon og maktkonsentrasjoner gjennom holdningsskapende arbeid, gjennomføring av gode prosesser og kontrollfunksjoner.
- Styrke rettsikkerheten for kommunens borgere gjennom etiske retningslinjer og saksbehandlingskrav i forvaltningslov og kommunelov.
- Sikre god kommunal informasjon til innbyggere med lese- og skrivevansker, samt innbyggere med annet morsmål enn norsk.
- At 16- og 17-åringer skal ha stemmerett ved kommunevalg i Nittedal.
- Gi folk større mulighet til innsyn i kommunale prosesser, gjennom blant annet automatisk journalføring og publisering av saksdokumenter og gode søkemotorer.
- Sørge for at offentlige dokumenter publiseres på nett i fulltekst, og at flere kommunale dokumenter publiseres i format slik at de er enklere søkbare enn i dag.
- Styrke personvernet, gjennom å stille strenge krav til lagring, bruk og viderefremming av informasjon som er innhentet elektronisk av kommunen, blant annet i journalsystemene.
- Sikre at Rådet for mennesker med funksjonsnedsettelse, Eldrerådet og Ungdomsrådet kommer tidlig inn i relevante prosesser.

9.3 Gode tjenester og ansvarlig økonomistyring

En sunn kommuneøkonomi er en forutsetning for at kommunen kan tilby gode kommunale tjenester, vedlikeholde og bygge kommunale bygg samt utvikle moderne og miljøvennlig infrastruktur. Derfor må god ledelse og økonomistyring legges til grunn for kommunens virksomhet og utvikling.

Innovasjon og digitalisering gir nye muligheter. Kommunen må jobbe videre med fornying, forbedringer og god ressursutnyttelse i hele organisasjonen. Det er viktig med kontinuerlig kompetanseutvikling i kommuneorganisasjonen.

Venstre vil:

- At kommunen skal ha en langsiktig og god økonomistyring som skal være førende for vår politikk og prioriteringer.
- Arbeide for å holde de kommunale avgiftene nede gjennom effektiv drift av Nittedal kommunes virksomheter.
- Holde eiendomsskatten lav, og arbeide for å avvikle den på sikt dersom kommunens økonomi gir rom for det.
- At Nittedal kommune skal etablere moderne og sikker IKT-infrastruktur og systemløsninger som gjør at vi kan utvikle den digitale kommunen med raskere og bedre tjenester til innbyggerne.
- Tilby døgnåpen brukerportal til innbyggerne for å øke servicegraden og frigjøre ressurser.
- At kommunen skal arbeide strategisk og langsiktig med hvilken kompetanse organisasjonen trenger.
- Sikre samordnet og effektiv arealbruk for kommunens virksomheter, og samlokalisering av tjenester som naturlig hører sammen.
- Sette gode kvalitets- og leveransemål for kommunale tjenester og saksbehandling.

- Sikre universell utforming som grunnleggende prinsipp i kommunal virksomhet.
- At bedrifter som utfører oppdrag på vegne av det offentlige bør være godkjente opplæringsbedrifter.
- Utnytte mulighetene ved interkommunalt samarbeid og utøve godt eierskap i interkommunale selskaper.
- At Nittedal kommune skal være en kommune for rettferdig handel (Fair Trade).
- Sikre god økonomisk styring og forutsigbarhet i tjenestetilbudet.
- Sørge for godt vedlikehold av kommunal eiendom.
- Leverer gode og miljøvennlige tjenester innen vann, avløp og renovasjon, samtidig som de kommunale avgiftene holdes så lavt som mulig.
- Sikre rask og god kommunal saksbehandling i plan- og byggesaker.

9.4 En god kommune å jobbe i

Kommunen skal være en trygg og attraktiv arbeidsgiver og ha en helhetlig organisasjonspolitikk. Det viktigste virkemiddelet for å levere gode tjenester til innbyggerne, er dyktige ansatte som trives på jobben. Nittedal skal være en god arbeidsgiver og føre en organisasjonspolitikk som gjør at vi kan rekruttere og beholde dyktige medarbeidere.

Venstre vil:

- Satse på kompetanseutvikling, herunder videreutdanning av lærere, og rekruttering av dyktige medarbeidere i kommunen.
- Ha ledere i kommunen som klarer å styre mot vedtatte mål, samtidig som de er gode til å motivere og lede sine medarbeidere.
- Gjennomføre rekrutteringstiltak og tilby gode arbeidsforhold. Dette skal gjøre det interessant for kompetente arbeidssøkere å jobbe for Nittedal kommune.
- Skape felles arenaer for faglig utvikling og oppdatering av ansatte, og tilrettelegge for fagpersoner som ønsker å drive relevant fagutvikling og forskning.
- Arbeide for at kommunen skal nå målsetningen om to lærlinger pr. 1000 innbygger. Det må avklares hvor mange lærlinger kommunen kan ta i mot i de ulike sektorene, og hvordan arbeidet med å rekruttere og beholde lærlinger best kan gjennomføres.
- Arbeide for likelønn og lik status i og mellom kvinnedominerte og mannsdominerte yrker, og være positiv til at partene i arbeidslivet forhandler fram avtaler for dette.
- Motvirke alle former for diskriminering, mobbing og trakassering i arbeidslivet.
- Arbeide for en heltidskultur i Nittedal kommune og sikre at ansatte som ønsker fulltid så langt som mulig skal få tilbud om det.
- Sikre gode seniorordninger som oppmuntrer ansatte til å stå lengre i jobb.
- At Nittedal kommune skal ha et godt samarbeid med tillitsvalgtes organisasjoner og være en konstruktiv partner i forhandlinger om lønns- og arbeidsvilkår.
- At kommunen skal ta lederskap i en inkluderingsdugnad for folk som faller utenfor arbeidslivet.
- Stimulere til en innovasjonskultur ved å la ansatte som har gode ideer for hvordan tjenestene kan utvikles og forbedres, får lov til å teste ut sine ideer.
- Tilrettelegge for god faglig utvikling gjennom å bygge gode fagmiljøer og gjennom å stimulere til erfaringsutveksling mellom ulike enheter.

Valgliste for Venstre

kommunevalget 2023 • Nittedal

1. Inge Hallgeir Solli	1959	Hagan
2. Egil Hjortset	1966	Hagan
3. John-Ludvig Valen	1965	Nittedal
4. Elisabet Bygdnes	1981	Nittedal
5. Ingjerd Jahnsen Fjøsne	1942	Nittedal
6. Linda Jeanette Nygård	1979	Hagan
7. Arve Pedersen	1963	Hakadal
8. Vida Christina Valen	1986	Nittedal
9. Leif-Åge Sørli	1960	Hakadal
10. Rikard Berg	1973	Hagan
11. Bjarne Birkrem	1965	Nittedal
12. Mari Helmer	1979	Nittedal
13. Emilie Kreyberg	1987	Hagan
14. Martin Kirkengen	1974	Nittedal
15. Hilde Synnøve Tellesbø	1963	Nittedal
16. John Wilken Aschehoug	1967	Nittedal
17. Olav Grimsbo	1945	Nittedal
18. Cornelia Maria Lexmond	1965	Nittedal
19. Bård Natvig	1955	Nittedal
20. Berit Halvorsen Bjørgan	1977	Hagan
21. Gunvor Helene Støle	1967	Hakadal
22. Pål Olav Røstad	1940	Nittedal

VENSTRE